

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj

2016/2041(INI)

27.4.2016

MIŠLJENJE

Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj

upućeno Odboru za industriju, istraživanje i energetiku

o izvješću o napretku u području obnovljive energije
(2016/2041(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Franc Bogović

PA_NonLeg

PE578.551v03-00

2/7

AD\1094909HR.doc

HR

PRIJEDLOZI

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj poziva Odbor za industriju, istraživanje i energetiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da će se prema procjenama uvoz biomase u razdoblju između 2010. i 2020. utrostručiti, a da se potražnja EU-a za krutom biomasom za proizvodnju energije iz biomase treba zadovoljiti prvenstveno korištenjem domaćih sirovina; smatra da bi kad je riječ o energiji iz biomase trebalo nadići podjelu na jaču i slabiju Europu, a da bi razvoj sektora energije iz biomase trebao poštovati načelo blizine kako bi se zajamčila njegova gospodarska održivost i uravnotežen regionalni razvoj industrije koja je pod kontrolom lokalnih zajednica; budući da je višestruka upotreba obnovljivih izvora načelo koje bi, ako bude zakonski provedeno, moglo zadirati u prava vlasništva i ometati inovacije, posebno kad je riječ o malim i srednjim poduzećima; budući da je u prošlom desetljeću u EU-u područje prekriveno šumama poraslo za 2 % dok se godišnje u Uniji samo 60 – 70 % prirodnog rasta šume koristi za sječu; budući da obnovljivi izvori energije iz poljoprivrednih izvora omogućuju smanjenje energetske ovisnosti EU-a, koji više od 50 % svojih energetskih potreba zadovoljava uvozom u vrijednosti od oko 400 milijardi EUR te je na prvom mjestu u svijetu po uvozu energije;
- B. budući da 79 % bioetanola koji se konzumira na tržištu EU-a potječe iz sirovina proizvedenih u EU-u; budući da bi se trebali uložiti napor da se taj udio održi ili poveća; budući da i druge sirovine imaju potencijal, npr. ne samo kao izvor obnovljive energije, nego i kao hrana za životinje s visokim udjelom bjelančevina, što može biti važno za smanjenje ovisnosti EU-a o uvoznim genetski modificiranim bjelančevinama;
- C. budući da obnovljiva energija iz biomase proizvedena na održiv način u poljoprivrednom sektoru uvelike doprinosi ostvarenju ključnih ciljeva EU-a, kao što su ublažavanje učinaka klimatskih promjena, smanjivanje ovisnosti EU-a o uvozu energije, otvaranje novih radnih mesta i povećanje prihoda u tom sektoru; budući da je važno modernizirati poljoprivrednu proizvodnju u Europi radi sprečavanja negativnog učinka poljoprivrede na okoliš i doprinosa većoj upotrebi obnovljivih izvora energije;
1. ustraje na važnosti promicanja i poticanja decentraliziranih energetskih sustava, među ostalim i razvoja obnovljivih izvora energije na poljoprivrednim gospodarstvima i u iskorištanju šuma, uključujući po potrebi otpad iz poljoprivrede, koji mogu imati značajan pozitivan učinak u smislu otvaranja novih „zelenih“ radnih mesta, borbe protiv klimatskih promjena i stvaranja održivih izvora prihoda u ruralnim područjima, kao i u smislu poticanja gospodarskog i socijalnog razvoja takvih područja; smatra da bi to imalo pozitivan učinak na demografsku sliku ruralnih područja i da bi, uz dobro upravljanje, moglo doprinijeti očuvanju poljoprivrednog okruženja, što bi moglo biti osobito korisno u područjima EU-a u kojima su uvjeti za poljoprivrednu proizvodnju osobito teški, a primanja veoma niska; poziva na intenzivnu razmjenu najboljih praksi kako bi se promicala održiva rješenja za obnovljivu energiju, uključujući porezne poticaje, tehnološke opcije i podizanje razine osviještenosti u ruralnim zajednicama te kako bi se pomoglo lokalnim i regionalnim vlastima u planiranju i provedbi relevantnih programa potpore; preporučuje djelotvornu primjenu sredstava iz programa Obzor 2020. za istraživanja i inovacije u poljoprivrednom sektoru u cilju povećanja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora; podsjeća da energija iz biomase može imati važnu ulogu u

dekarbonizaciji EU-a; stoga poziva Komisiju da prizna da udio energije iz biomase ne smije biti doveden u pitanje; napominje da će inovacije u području proizvodnje energije iz biomase dovesti do učinkovitijeg iskorištavanja biomase i dugoročnog smanjenja proizvodnih troškova; ističe da je finansijski aspekt ključan kada je riječ o ulaganju poljoprivrednika u energiju iz biomase;

2. ističe da postoji širok raspon obnovljivih izvora, a posebno prepoznaže važnost šumske biomase za proizvodnju energije u doprinosu ostvarivanju ciljeva obnovljive energije utvrđenih u klimatskom i energetskom okviru do 2030. i otvaranju novih poslovnih mogućnosti; ističe da se potencijal otpada za proizvodnju energije tek treba u potpunosti iskoristiti; ističe da u državama članicama postoje različite polazne točke u vezi s mogućnostima iskorištavanja šumske biomase u energetske svrhe, što bi se trebalo odražavati i u politikama EU-a; poziva Komisiju da uspostavi sustav vrednovanja doprinosa šuma kao ponora ugljika te da i na taj način doprine razvoju sektora energije iz obnovljivih izvora; poziva Komisiju i države članice da uspostave modele ugljičnog obračuna za šume kako bi se riješila ključna pitanja u vezi s šumarskom politikom i opcijama upravljanja i njihovim utjecajem na zalihe ugljika i sekvestraciju ugljika, i u šumama i u drvnim proizvodima, kako bi se osiguralo da ukupni ugljični utjecaj sirovina za energiju iz biomase bude na odgovarajući način pokriven; potiče države članice i Komisiju da uklone prepreke za razvoj sustava pametne distribucije i naglašava važnost davanja potpore novim *start-upovima* uvođenjem tzv. pametnih mreža, kojima bi se omogućilo da se u potpunosti iskoristi potencijal energije iz obnovljivih poljoprivrednih izvora, kao i razvoja posebnih instrumenata kojima bi se poljoprivrednike i zadruge u ruralnim područjima potaknulo na ulazak na tržiste; smatra da bi se poticanjem sadnje kultura kratkih ophodnji i plantaža drva za industrijsku uporabu radi smanjenja potražnje za drvom iz šuma znatno doprinijelo očuvanju prirodnih šuma;
3. smatra da se poticanjem obnovljivih izvora energije u EU-u ne bi trebale stvarati nepotrebne prepreke za upotrebu drugih izvora energije poput treseta kojima bi se mogla poboljšati energetska učinkovitost u Uniji;
4. naglašava važnost podupiranja okvirnih programa EU-a i nacionalnih programa za istraživanje u području održive energije iz obnovljivih izvora u poljoprivredi, a osobito u pogledu rafiniranih biogoriva i biogoriva druge generacije, održivog iskorištavanja biomase, organskih poljoprivrednih nusproizvoda i razvoja brzorastućih energetskih usjeva te usjeva čiji je životni vijek duži od dvije godine koji mogu ostvariti veći prinos biomase nego jednogodišnji energetski usjevi i iskorištavanja sirovina bez utjecaja na korištenje zemljišta; naglašava važnost istraživanja u području integracije u mrežu i skladištenja energije iz obnovljivih izvora koja nije proizvedena centralno i važnost metoda za iskorištavanje potencijala drugih vrsta biomase za proizvodnju energije koje se u tu svrhu još ne koriste u većoj mjeri; naglašava da je važno razviti europsku mrežu kojom će se moći prevladati fragmentiranost istraživačkih ustanova koje se bave energijom biomase iz poljoprivrednih izvora i istraživačima omogućiti pristup visokokvalitetnim eksperimentalnim ustanovama i uslugama u cijeloj Europi; poziva na pojačano poticanje ubrzavanja održivog razvoja biogoriva, prije svega razvoja postrojenja za proizvodnju održivog biogoriva kako bi se ona mogla intenzivnije koristiti raznim usjevima i poljoprivrednim ostacima, pod uvjetom da je na odgovarajući način pokriven ukupni ugljični učinak sirovina za energiju iz biomase;

5. potiče države članice i Komisiju da promiču važnost održivog šumskog gospodarenja, a time i ključne uloge šumske biomase kao jedne od ključnih obnovljivih sirovina za ostvarenje energetskih ciljeva EU-a; upozorava na sve veću potražnju za šumskom biomasom, što znači da, u skladu sa strategijom EU-a za šume, treba dodatno ojačati i promicati održivo upravljanje šumama jer je ono ključno za bioraznolikost i ulogu šuma kao ekosustava, uključujući apsorpciju ugljičnog dioksida iz atmosfere; stoga ističe potrebu za uravnoteženim iskorištanjem resursa iz EU-a i iz trećih zemalja, imajući na umu dugotrajno vrijeme oporavka drva;
6. potiče države članice i Komisiju da promiču važnost održivog biogospodarstva koje se temelji na šumama i drvu kao jednom od ključnih obnovljivih sirovina u EU-u; stoga poziva Komisiju da usmjeri više sredstava EU-a za poticanje sadnje kultura kratkih ophodnji i plantaža drva za industrijsku upotrebu u EU-u;
7. potiče države članice da uklone nepotrebne prepreke i unaprijede postojeće administrativne procedure kako bi potakle ulaganja u razvoj i izgradnju postrojenja koje koriste energiju biomase te i na taj način doprinijele razvoju „zelenog poduzetništva” i otvaranju „zelenih radnih mesta” u ruralnim područjima;
8. podsjeća na važnost promicanja i podupiranja lokalnih zadruga za proizvodnju obnovljive energije koje bi se trebale osnažiti uvođenjem vještina i kapaciteta za učinkovito upravljanje obnovljivim izvorima i u ruralnim i u urbanim područjima kako bi se povećala javna potpora energiji iz obnovljivih izvora; poziva države članice da u tom pogledu zajamče da njihov regulatorni okvir za energiju iz obnovljivih izvora, a posebno njihovi programi potpore, ne dovode do nepotrebnog narušavanja u pogledu proizvodnje energije i konkurentnosti u EU-u; poziva Komisiju da provede i predstavi studiju o tome kako aktualne subvencije utječu na ulagačko okružje i prijelaz na održivu energiju u ruralnim područjima EU-a; potiče izradu inicijativa u području energije u skladu s načelima kružnog gospodarstva kojima bi se poljoprivrednici i vlasnici zemljišta poticali na izradu okružnih sustava grijanja uz korištenje otpada i nusproizvoda s poljoprivrednih gospodarstava; potiče Komisiju i države članice da razmotre mogućnost poduzimanja mera čiji bi cilj bio olakšavanje prodaje viška obnovljive energije proizvedene iz poljoprivrednih kultura;
9. naglašava važnost prometnog sektora za ruralna područja EU-a; napominje da je u prometnom sektoru postignut najmanji napredak u upotrebi obnovljivih izvora energije sa samo 5,4 % energije iz obnovljivih izvora tijekom 2013. u usporedbi s 10 %, što je cilj EU-a za 2020.; stoga poziva države članice da pojačaju svoje napore kako bi u roku postigle te ciljeve te da razmotre jačanje veza između prometnog i energetskog tržišta poticanjem električnih i hibridnih vozila na punjenje kako bi se ti ciljevi postigli;
10. poziva države članice i Komisiju da potiču stvaranje lokalnih agroenergetskih područja kao teritorijalnih referentnih jedinica kojima će se obuhvatiti sve korisne kompetencije za smanjenje prijelaznih faza između proizvodnje obnovljive energije iz poljoprivrednih izvora i njezina marketinga, čime bi se smanjila cijena za europske potrošače i riješili problemi u distribuciji te istodobno povećalo tržište energije biomase iz poljoprivrednih izvora i broj zaposlenih u tom sektoru;
11. potiče Komisiju i države članice da također priznaju isplativost korištenja toplinskih crpki u poljoprivrednoj i prehrambenoj industriji;

12. potiče Komisiju i države članice da prepoznaju nedovoljno iskorišten potencijal dobivanja obnovljive energije iz mora te koristi od upotrebe morskih resursa u proizvodnji bioplina za poljoprivredni sektor;
13. naglašava da proizvodnja biogoriva ne smije utjecati na proizvodnju hrane ni ugrožavati sigurnost opskrbe hranom; međutim, smatra da bi se uravnoteženim politikama za poticanje većeg prinosa sirovinskih kultura na europskoj razini kao što su pšenica, kukuruz, šećerna repa i suncokret moglo predvidjeti odredbe za proizvodnju biogoriva, uzimajući u obzir neizravnu prenamjenu zemljišta na način da se europskim poljoprivrednicima osiguraju stabilni prihodi, da se privuku ulaganja u ruralna područja i da se u njima otvore nova radna mjesta, da se doprinese suzbijanju kroničnog nedostatka hrane za životinje (bez GMO-a) s visokim udjelom bjelančevina u Europi, smanji ovisnost Europe o uvozu fosilnih goriva i doprinese ostvarenju ciljeva EU-a u pogledu emisija stakleničkih plinova te istodobno smanji zabrinutost u vezi s prenamjenom zemljišta i drugim ekološkim faktorima; smatra da bi u slučajevima prevelike ponude dotičnih poljoprivrednih proizvoda na tržištu proizvodnja biogoriva i bioetanola predstavljala privremeno rješenje koje bi doprinijelo održanju održivih nabavnih cijena, očuvanju prihoda poljoprivrednika u kriznim vremenima i koje bi služilo kao mehanizam stabilizacije tržišta; naglašava potrebu poticanja uključivanja neobrađenog obradivog zemljišta koje nije u funkciji proizvodnje hrane u proizvodnju energije iz biomase kako bi se ostvarili nacionalni ciljevi i europski cilj u području obnovljive energije;
14. smatra da stajski gnoj može biti vrijedan izvor bioplina upotrebom tehnika prerade gnoja poput fermentacije i pritom ističe da je važno da to postane ekonomski održiva opcija za poljoprivrednike;
15. predlaže uspostavljanje mehanizma jamčenja dugoročne stabilnosti nabavnih cijena za poljoprivrednike pojedince, proizvođače ili poduzeća koja opskrbljuju distributere energije energijom proizvedenom iz biomase;
16. napominje da je važna mogućnost povezivanja s električnom mrežom kako bi proizvođači iz ruralnih područja mogli prodati višak obnovljive energije proizvedene po povoljnim cijenama, čime bi omogućili poticanje ili obvezivanje elektroenergetskih pouzeća da najprije kupe tu energiju.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	26.4.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Richard Ashworth, José Bové, Paul Brannen, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Norbert Erdős, Edouard Ferrand, Luke Ming Flanagan, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Jan Huitema, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Zbigniew Kuźmiuk, Philippe Loiseau, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Maria Noichl, Marijana Petir, Laurențiu Rebega, Jens Rohde, Bronis Ropé, Jordi Sebastià, Jasenko Selimovic, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski, Marco Zullo
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Pilar Ayuso, Franc Bogovič, Jean-Paul Denanot, Jens Gieseke, Ivan Jakovčić, Norbert Lins, Anthea McIntyre, Sofia Ribeiro, Ramón Luis Valcárcel Siso